

HET ETSWERK VAN K. DUJARDIN

(1622 – 1678),

□ □ □ DOOR J. KNOEF □ □ □

HET sterk specialiseerende in de kunstbeoefening van onze gouden eeuw, dat het zoo verleidelijk maakt, de verschillende beoefenaars van het vak samen te vatten onder het genre, dat ze zich kozen, laat, waar het de voortbrengselen van hun werkzaamheid in de etskunst aangaat, eigenaardig samentreffen onder het hoofd der dierschilders zoo uiteenloopende persoonlijkheden als de luchtig-decoratieve Berchem, zijn tegenbeeld, de stoeve zoeker Potter, de welige Dujardin en de eenvoudig-zuivere Adriaen van de Velde, terwijl dan nog enkele kleinere figuren, waarvan een Stoop als representant mag gelden, zich daarbij aansluiten. Hoewel alle omstreeks het midden der zeventiende eeuw werkzaam, kan, wat Dujardin betreft, slechts met betrekking tot Berchem een nauwer samenhang worden vastgesteld. Niet veel jonger dan deze, Berchem werd in 1620, Dujardin in 1622 geboren, wordt hij toch als diens leerling vermeld en ongetwijfeld zijn er elementen in beider werk, die van deze nadere verhouding spreken. Het zal een uitvloeisel van, een bekroning dezer leerjaren tevens, geweest zijn, dat Dujardin de reis aanvaardde naar de streken, die voor meerdere van zijn tijdgenooten het beloofde land der kunst mochten heeten, Italië. Hoelang hij er was is niet bekend, maar in 1650 was hij terug in Amsterdam van zijn verblijf daar, dat met Berchem's leering de beslissende wending aan zijn kunstbeoefening moet hebben gegeven. Nog in hetzelfde jaar verliet hij zijn vaderstad opnieuw. Parijs was vooreerst zijn doel. Hij bleef er echter niet, maar trok verder Frankrijk in, om in Lyon de keuze zijns harten, Susanna van Royen, te treffen, een Vlaamsche vermoedelijk van afkomst. In 1652 is hij dan weer in zijn geboortestad, Amsterdam, en omstreeks 1656 in den Haag werkzaam, tot hij van '59 af zich duurzaam in de Amstelstad vestigt.

Hij moet er betrekkingen hebben onderhouden met de patriciërsfamilie Reynst; althans hij schilderde de beeltenis van Gerard, den vermaarden verzamelaar en vergezelde diens zoon Joan omstreeks 1674 op een reis naar Italië. Zoo ondernam hij dan, op middelbaren leeftijd nu gekomen, opnieuw den tocht naar het Zuiden. Waar de eerste het tijdperk van zijn werkzaamheid opende, zou deze het afsluiten. In Rome aangekomen, keerde zijn reisgenoot terug, terwijl de schilder bleef. Hij zou het vaderland niet terugzien. Toen hij, naar men mag aannemen, de reis daarheen aanvaard had, velde hem de dood te Venetië. Een kunstenaar, bij wien men, hoewel niet immer en zeker niet altijd in gelijke mate, hoedanigheden